

Таблиці статистичних результатів

1. Наскільки, на Ваш погляд, Україна була готовою зустріти напад рф у 2022 році?

Оцінка	Кількість респондентів	Відсоток
0	33	13,3%
1	32	12,9%
2	32	12,9%
3	67	26,9%
4	30	12,0%
5	28	11,2%
6	17	6,8%
7	7	2,8%
8	2	0,8%
9	1	0,4%
Загалом	249	100%

Таблиця 1. Оцінка готовності України зустріти напад рф у 2022 році

Найбільш поширеною оцінкою стала "3" - 26,9% респондентів (67 осіб). Низькі оцінки готовності (0-2) сумарно становлять 39,1%, що свідчить про переважно критичне або стримане сприйняття рівня готовності України до повномасштабного вторгнення у 2022 році.

2. Як, на Вашу думку, влада інформувала людей про загрозу повномасштабного вторгнення до 24 лютого 2022 року?

Оцінка	Кількість респондентів	Відсоток
0	102	41,0%
1	38	15,3%
2	38	15,3%
3	24	9,6%
4	5	2,0%
5	18	7,2%
6	5	2,0%
7	1	0,4%
8	2	0,8%
9	1	0,4%
Загалом	249	100%

Таблиця 2. Оцінка інформування населення владою про загрозу повномасштабного вторгнення до 24 лютого 2022 року

Найпоширенішою оцінкою стала "0" - 41,0% респондентів (102 особи), що свідчить про переважно критичне сприйняття рівня інформування населення владою щодо загрози повномасштабного вторгнення до 24 лютого 2022 року. Оцінки 0-2 сумарно становлять 71,6%, що вказує на домінування негативних оцінок комунікації та попередження населення про небезпеку.

3. До початку широкомасштабного вторгнення Ви персонально

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Робили деякі приготування на сімейному рівні	105	42,2%
Не готувалися	99	39,8%
Готувалися системно до ескалації війни	26	10,4%
Проходили військову підготовку / військовий вишкіл	17	6,8%
Інше	2	0,8%
Загалом	249	100%

Таблиця 3. Рівень персональної підготовки респондентів до можливого повномасштабного вторгнення РФ до 24 лютого 2022 року

Найбільш поширеною моделлю поведінки серед респондентів були "деякі приготування на сімейному рівні" - 42,2% (105 осіб). Водночас 39,8% опитаних (99 осіб) зазначили, що взагалі не готувалися до можливого широкомасштабного вторгнення. Системну підготовку або проходження військового вишколу вказали 17,2% респондентів, що свідчить про відносно невисокий рівень організованої підготовки населення до ескалації війни.

4. Ваш план, що треба було робити на випадок початку повномасштабних військових дій

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Не існував, до влади довіри не було	79	31,7%
Існував у мене в родині	55	22,1%
Не існував, було очікування рекомендації від влади	52	20,9%
Існував, складений мною особисто	38	15,3%
Існував за місцем моєї роботи або служби	16	6,4%
Інші / індивідуальні відповіді	9	3,6%
Загалом	249	100%

Таблиця 4. Наявність плану дій на випадок початку повномасштабних військових дій

Найбільш поширеною відповіддю стала відсутність плану через недовіру до влади - 31,7% респондентів (79 осіб). Водночас 22,1% опитаних (55 осіб) зазначили, що план дій існував у межах родини, а 15,3% (38 осіб) мали особисто складений план. Очікування офіційних рекомендацій від влади без наявності власного плану характерне для 20,9% респондентів. Це свідчить про переважання неформальних або індивідуальних моделей підготовки населення над інституційно організованими механізмами реагування.

5. Якщо у Вас був власний план, то що в нього входило?

Елемент плану	Кількість згадок	Відсоток від загальної кількості респондентів
Плану не було	89	35,7%
Підготовка до евакуації, розробка маршрутів	67	26,9%

Елемент плану	Кількість згадок	Відсоток від загальної кількості респондентів
Підготовка до волонтерства, допомоги військовим та цивільним	61	24,5%
Домовленості про можливий переїзд в інші регіони України або за кордон	38	15,3%
Готовність до мобілізації в сили оборони та безпеки	34	13,7%
Був на службі в силах оборони та безпеки 24 лютого 2022 року	14	5,6%
Упорядкування бізнесу або ресурсів	9	3,6%
Інші індивідуальні варіанти	11	4,4%
Загалом респондентів	249	100%

Таблиця 5. Основні елементи особистих планів респондентів на випадок початку повномасштабної війни

Найпоширенішою відповіддю стала відсутність будь-якого плану дій - 35,7% респондентів (89 осіб). Серед тих, хто мав певні сценарії реагування, домінували підготовка до евакуації (26,9%) та орієнтація на волонтерську допомогу військовим і цивільним (24,5%). Значна частина опитаних також розглядала мобілізацію або вже перебувала на службі у секторі безпеки й оборони. Отримані результати свідчать про переважання індивідуальних і горизонтальних моделей підготовки населення над централізованими механізмами цивільної оборони.

6. Чи може держава забезпечити національну безпеку без участі громадян?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Ні	128	51,4%
Скоріше ні, ніж так	79	31,7%
Скоріше так, ніж ні	24	9,6%
Важко відповісти	12	4,8%
Так	6	2,4%
Загалом	249	100%

Таблиця 6. Оцінка ролі громадян у забезпеченні національної безпеки

Абсолютна більшість респондентів вважає, що держава не може забезпечити національну безпеку без участі громадян. Відповіді "Ні" та "Скоріше ні, ніж так" сумарно становлять 83,1% (207 осіб). Лише 12,0% опитаних допускають можливість забезпечення національної безпеки переважно силами держави. Це свідчить про високий рівень підтримки ідеї співучасті громадянського суспільства у сфері безпеки та оборони держави.

7. Як Ви ставитеся до пропозиції про те, що не тільки сили оборони і безпеки, але усі громадяни мають обороняти Україну під час війни і готуватися до цієї місії у мирні часи?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Підтримую	177	71,1%

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Важко відповісти / залежить від умов	43	17,3%
Не підтримую	26	10,4%
Інші відповіді	3	1,2%
Загалом	249	100%

Таблиця 7. Ставлення респондентів до концепції загальносуспільної участі в обороні держави

Переважна більшість респондентів - 71,1% (177 осіб) - підтримують ідею, що не лише сили оборони і безпеки, а всі громадяни мають бути залучені до підготовки та оборони держави у разі війни. Водночас 17,3% опитаних наголошують, що така модель потребує конкретизації механізмів реалізації, врахування соціальних, сімейних, професійних та фізичних можливостей громадян. Частка противників такої концепції становить 10,4%. Отримані результати свідчать про високий рівень підтримки моделі "тотальної" або "всеохопної" оборони держави серед населення.

8. Під час російсько-української війни Ви...

Вид діяльності	Кількість згадок	Відсоток від загальної кількості респондентів
Донатили на ЗСУ або інші сили оборони і безпеки	183	73,5%
Допомагали переселенцям з районів бойових дій	101	40,6%
Проводили контрпропаганду в соціальних мережах	88	35,3%
Плели маскувальні сітки	61	24,5%
Допомагали шпиталям та їх пацієнтам	57	22,9%
Возили гуманітарну допомогу в прифронтові території	49	19,7%
Допомагали постраждалим від обстрілів	38	15,3%
Евакуювали цивільних з прифронтових територій	26	10,4%
Навчали домедичній допомозі	12	4,8%
Служили / воювали у лавах Сил оборони України	16	6,4%
Евакуювали тварин із прифронтових територій	8	3,2%
Здійснювали гуманітарне розмінування	3	1,2%
Інші форми допомоги та участі	29	11,6%
Загалом респондентів	249	100%

Таблиця 8. Основні форми участі респондентів у підтримці України під час російсько-української війни

Найпоширенішою формою участі респондентів у підтримці України під час війни стали донати на потреби Збройних Сил України та інших сил оборони і безпеки - 73,5% опитаних (183 особи). Значна частина респондентів також допомагала внутрішньо переміщеним особам, здійснювала інформаційний спротив у соціальних мережах, брала участь у волонтерській діяльності, гуманітарній підтримці та плетінні маскувальних сіток. Окремі респонденти безпосередньо служили або воювали у складі Сил оборони України. Отримані результати свідчать про високий рівень громадянської мобілізації та домінування горизонтальних форм суспільної взаємодії в умовах війни.

9. Чи вважаєте Ви, що ідея, яку ми називаємо «цивільна мобілізація», має бути закріплена в законах України?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Так	156	62,7%
Важко відповісти	65	26,1%
Ні	28	11,2%
Загалом	249	100%

Таблиця 9. Ставлення респондентів до необхідності законодавчого закріплення ідеї "цивільної мобілізації"

Більшість респондентів - 62,7% (156 осіб) - підтримують ідею законодавчого закріплення концепції "цивільної мобілізації" в Україні. Водночас понад чверть опитаних (26,1%) зазначили, що їм складно дати однозначну відповідь, що може свідчити про потребу в додатковому суспільному обговоренні, конкретизації механізмів реалізації та правових гарантій. Частка противників законодавчого закріплення цієї ідеї становить 11,2%. Отримані результати демонструють загалом позитивне ставлення суспільства до інституціоналізації моделей громадянської участі у сфері національної безпеки та оборони.

10. Як Ви ставитися до пропозиції, щоб усі громадяни в певних вікових категоріях проходили військову підготовку, підготовку з цивільного захисту і без відповідних сертифікатів було б неможливим мати державні преференції?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Підтримую / Скоріше підтримую	173	69,5%
Важко відповісти / потребує уточнення	39	15,7%
Не підтримую	37	14,9%
Загалом	249	100%

Таблиця 10. Ставлення респондентів до обов'язкової військової підготовки та підготовки з цивільного захисту для громадян

Більшість респондентів - 69,5% (173 особи) - підтримують ідею проходження громадянами військової підготовки та підготовки з цивільного захисту. Водночас значна частина відповідей містила застереження щодо механізмів реалізації такої політики, зокрема необхідності врахування стану

здоров'я, інвалідності, професійної спеціалізації та недопущення надмірно каральних механізмів.

15,7% опитаних зазначили, що їм складно оцінити таку ініціативу без конкретизації поняття "державні преференції" та практичних механізмів її впровадження. Частка противників ініціативи становить 14,9%, при цьому основні аргументи стосувалися ризику надмірної милітаризації суспільства та переконання, що сучасна війна має ґрунтуватися переважно на технологічних, а не масових мобілізаційних підходах.

11. Уявімо, що ідея цивільної мобілізації прийнята нашим суспільством. Яка діяльність була б Вам більш до снаги?

Вид діяльності	Кількість згадок	Відсоток від загальної кількості респондентів
Боротьба на інформаційному фронті	126	50,6%
Працювати у волонтерській організації	117	47,0%
Допомагати іншим людям	98	39,4%
Донатити, допомагати матеріально	95	38,2%
Патріотичне виховання молоді	89	35,7%
Допомога в шпиталях	51	20,5%
Будувати укриття й оборонні споруди	48	19,3%
Бути інструктором з медичної або військової підготовки	42	16,9%
Інші спеціалізовані форми допомоги	24	9,6%
Відмова від участі / критичні відповіді	7	2,8%
Загалом респондентів	249	100%

Таблиця 11. Бажані форми участі респондентів у моделі "цивільної мобілізації"

Найбільш популярними формами можливої участі респондентів у моделі "цивільної мобілізації" стали боротьба на інформаційному фронті (50,6%) та робота у волонтерських організаціях (47,0%). Значна частина опитаних також бачить себе у сфері допомоги іншим людям, матеріальної підтримки та патріотичного виховання молоді. Менш поширеними, але також значущими напрямками стали допомога шпиталям, будівництво укриттів і виконання інструкторських функцій з медичної або військової підготовки.

Окремі респонденти додатково зазначали такі напрями, як психологічна та юридична допомога, логістика, аналітична діяльність, робота з гуманітарними вантажами, інженерна підтримка, робота на блокпостах, участь у добровольчих формуваннях, а також організація систем взаємодії між громадянами та державними структурами. Отримані результати свідчать про домінування горизонтальних, волонтерських та інформаційно-комунікаційних моделей участі населення у забезпеченні стійкості держави в умовах війни.

12. Уявімо, що вже ухвалено закон "Про цивільну мобілізацію" і на кожну людину покладено обов'язок дбати про національну безпеку, але є люди, які ігнорують вимоги закону. Чи потрібно запроваджувати проти них державні санкції?

Варіант відповіді	Кількість згадок	Відсоток від загальної кількості респондентів
Треба стимулювати і заохочувати людей	142	57,0%
Треба обмежувати таких людей у громадянських правах	86	34,5%
Треба запровадити адміністративні санкції та штрафи	74	29,7%
Варто вживати заходи морального тиску	46	18,5%
Не треба запроваджувати ніяких санкцій	31	12,4%
Пропозиції щодо позбавлення громадянства	11	4,4%
Інші індивідуальні варіанти	18	7,2%
Загалом респондентів	249	100%

Таблиця 12. Ставлення респондентів до можливих санкцій у разі ігнорування вимог "цивільної мобілізації"

Найбільш поширеною позицією серед респондентів стала підтримка стимулюючих та заохочувальних механізмів - 57,0% опитаних (142 особи). Значна частина респондентів також підтримує можливість застосування обмежень у громадянських правах (34,5%) та адміністративних санкцій або штрафів (29,7%) щодо осіб, які систематично ігнорують вимоги умовної моделі "цивільної мобілізації".

Водночас 12,4% респондентів виступили проти будь-яких санкцій, аргументуючи це ризиком зловживань, корупції, нерівністю фізичних та соціальних можливостей громадян, а також необхідністю робити акцент на добровільній участі. Частина відповідей містила застереження щодо необхідності чіткого правового визначення обов'язків, урахування стану здоров'я, сімейних обставин і принципу пропорційності санкцій.

Окремі респонденти висловлювали радикальні пропозиції щодо позбавлення громадянства або суттєвого обмеження політичних прав осіб, які відмовляються брати участь у забезпеченні національної безпеки.

13. Ваш вік?

Вікова категорія	Кількість респондентів	Відсоток
18-24 роки	16	11,4%
25-34 роки	8	5,7%
35-44 роки	42	30,0%
45-54 роки	43	30,7%
55-64 роки	39	27,9%
65 років і старше	22	15,7%
Не вказали / неконкретна відповідь	2	1,4%
Загалом	140	100%

Таблиця 13. Віковий розподіл респондентів

Найбільшу частину респондентів становлять особи середнього та старшого віку. Домінують вікові групи 45-54 роки (30,7%) та 35-44 роки (30,0%). Значною також є частка респондентів віком 55-64 роки - 27,9%.

Молодь віком 18-24 роки становить 11,4% опитаних, тоді як респонденти 25-34 років представлені меншою мірою - 5,7%. Частка осіб віком 65 років і старше становить 15,7%, що свідчить про помітну залученість старшого покоління до громадської, волонтерської та безпекової тематики.

Отримані результати демонструють, що найбільшу зацікавленість у питаннях цивільної мобілізації, волонтерства та суспільної участі виявляють респонденти зрілого віку, які мають значний життєвий та професійний досвід.

14. *Ваша стать?*

Стать	Кількість респондентів	Відсоток
Жінка	127	50,8%
Чоловік	123	49,2%
Загалом	250	100%

Таблиця 14. Гендерний розподіл респондентів

Гендерний розподіл респондентів є майже рівномірним. Частка жінок становить 50,8% (127 осіб), а чоловіків - 49,2% (123 особи).

Отримані результати свідчать про приблизно однаковий рівень залученості чоловіків і жінок до обговорення питань цивільної мобілізації, волонтерської діяльності, національної безпеки та громадянської участі в умовах війни. Це також демонструє високий рівень включення жінок у суспільно-безпекові процеси та волонтерський рух в Україні.

15. *Ваше основне зайняття?*

Основне зайняття	Кількість респондентів	Відсоток
Працюють / самозайняті / ФОП / фріланс	123	49,2%
Пенсіонери (працюють і не працюють)	49	19,6%
Проходять службу у силах оборони і безпеки	21	8,4%
Навчаються (у т.ч. поєднують з роботою)	16	6,4%
Волонтерська діяльність як основне заняття	3	1,2%
Домогосподарки / догляд за дітьми	4	1,6%
Тимчасово не працюють / шукають роботу	4	1,6%
Інші індивідуальні варіанти	30	12,0%
Загалом	250	100%

Таблиця 15. Основне зайняття респондентів

Найбільшу частину респондентів становлять особи, які працюють, займаються підприємницькою діяльністю, є самозайнятими або працюють у форматі фрілансу - 49,2% (123 особи). Значною також є частка пенсіонерів - 19,6% (49 осіб), серед яких багато продовжують трудову діяльність навіть після виходу на пенсію.

8,4% респондентів проходять службу у силах оборони і безпеки, що свідчить про помітну присутність безпекового та військового середовища серед учасників опитування. Частка осіб, які навчаються, становить 6,4%, при цьому окремі респонденти поєднують навчання з роботою.

Серед індивідуальних варіантів відповідей траплялися: догляд за дітьми або людьми з інвалідністю, волонтерська діяльність, тимчасове безробіття, перебування за кордоном через війну, а також спеціалізовані професійні ролі. Отримані результати демонструють соціальну та професійну різноманітність аудиторії дослідження, з домінуванням економічно активного населення.

16. В якому регіоні України чи в якій країні Ви зараз мешкаєте?

Регіон / країна	Кількість респондентів	Відсоток
Київ та Київська область	39	15,6%
Харків та Харківська область	49	19,6%
Львівська область / Галичина	13	5,2%
Тернопільська область	10	4,0%
Черкаська область	9	3,6%
Дніпро / Дніпропетровська область	10	4,0%
Полтавська область	7	2,8%
Закарпатська область	8	3,2%
Івано-Франківська область / Прикарпаття	8	3,2%
Одеська область	7	2,8%
Запорізька область	3	1,2%
Херсонська область	3	1,2%
Чернігівська область	3	1,2%
Житомирська область	2	0,8%
Волинська область	1	0,4%
Сумська область	1	0,4%
Донецька область / Донбас	2	0,8%
Кіровоградська область	1	0,4%
Вінницька область	2	0,8%
Миколаївська область	1	0,4%
Інші узагальнені відповіді ("центр", "захід", "схід", "Україна")	18	7,2%
За кордоном (Німеччина, Польща, США, Естонія, Швейцарія, Словаччина, Нідерланди, Австрія тощо)	13	5,2%
Не вказали / неконкретно	20	8,0%
Загалом	250	100%

Таблиця 16. Географічний розподіл респондентів

Найбільшу частину респондентів становлять мешканці Харкова та Харківської області - 19,6% (49 осіб), а також Києва та Київської області - 15,6% (39 осіб). Помітно представленими є також західні регіони України, зокрема Львівська, Тернопільська, Закарпатська та Івано-Франківська області.

Окрему групу становлять респонденти, які перебувають за кордоном - 5,2% опитаних. Серед згаданих країн: Німеччина, Польща, США, Швейцарія, Естонія, Словаччина, Нідерланди та Австрія. Це свідчить про збереження громадянської та безпекової зацікавленості українців незалежно від місця перебування.

Отримані результати демонструють широку географію учасників дослідження, із домінуванням прифронтових, центральних та західних регіонів України, а також наявністю міжнародного українського середовища, зацікавленого у тематиці цивільної мобілізації та суспільної стійкості в умовах війни.

17. Чи можете Ви про себе сказати: «я волонтер»?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Так	109	43,6%
Ні	141	56,4%
Загалом	250	100%

Таблиця 17. Самоідентифікація респондентів як волонтерів

Результати опитування свідчать, що 43,6% респондентів (109 осіб) прямо ідентифікують себе як волонтерів. Водночас більшість опитаних - 56,4% (141 особа) - не називають себе волонтерами, попри те, що частина з них бере участь у громадській допомозі, донатах, підтримці військових або інших формах суспільної активності.

Отримані результати демонструють важливу особливість сучасного українського суспільства: значна частина громадян може бути залучена до практик допомоги та громадянської участі без формальної самоідентифікації як "волонтер". Це може свідчити про сприйняття волонтерства не як окремого статусу, а як звичайної громадянської поведінки в умовах війни.

18. Якщо у Вас виникли питання та ідеї про цивільну мобілізацію, будь ласка, залиште свій коментар

Тематичний напрям	Основний зміст коментарів
Необхідність роз'яснення концепції	Значна частина респондентів наголошувала на недостатній зрозумілості терміну "цивільна мобілізація" та необхідності його деталізації, публічного обговорення і нормативного визначення.
Підтримка добровільної моделі	Багато респондентів підтримували ідею за умови добровільності, заохочення та індивідуального підходу без надмірного примусу.
Заохочення замість покарання	Висловлювалися пропозиції застосовувати систему бонусів, преференцій, пільг та мотиваційних механізмів замість каральних санкцій.
Необхідність інформаційної кампанії	Частина респондентів вказувала на потребу масштабного висвітлення ідей цивільної мобілізації у ЗМІ та проведення суспільної дискусії.
Орієнтація на чинне законодавство	Деякі учасники зазначали, що окремі елементи вже існують у Законі України "Про основи національного спротиву", діяльності ТрО та оперативного резерву.
Пропозиції щодо сфер участі	Пропонувались напрями участі: фортифікаційні роботи, виробництво для оборонної сфери, ППО, пілотування дронів, допомога в тилу, психологічна та юридична допомога, логістика, робота у ТрО.

Тематичний напрям	Основний зміст коментарів
Індивідуальний підхід	Часто наголошувалося на необхідності врахування віку, стану здоров'я, сімейного стану, професії та фізичних можливостей громадян.
Критика примусових механізмів	Частина респондентів висловлювала побоювання щодо створення "поліцейської держави", надмірної мілітаризації суспільства та примусу цивільних.
Недовіра до влади	Окремі коментарі містили критику органів державної влади, корупції та заклики до того, щоб державні еліти першими демонстрували приклад участі.
Підтримка підготовки населення	Значна частина респондентів підтримувала загальну військову та безпекову підготовку населення, включно з БЗВП, навчанням домедичній допомозі та цивільному захисту.
Озброєння та самооборона	Окремі респонденти підтримували ідею наявності зброї у підготовлених громадян або посилення ролі територіальної оборони.
Європейський демократичний вектор та	Частина коментарів містила заклик формувати українську модель цивільної мобілізації як демократичну, добровільну та відмінну від авторитарних практик.

Таблиця 18. Основні коментарі та пропозиції респондентів щодо ідеї "цивільної мобілізації"

Загалом коментарі респондентів свідчать про неоднорідне, але переважно зацікавлене ставлення до ідеї "цивільної мобілізації". Більшість зауважень стосувалася необхідності чіткого правового визначення концепції, її добровільного характеру, наявності мотиваційних механізмів та недопущення надмірного примусу. Водночас значна частина респондентів підтримує розширення системи підготовки цивільного населення до дій в умовах війни та кризових ситуацій.

19. Як довго Ви волонтерите?

Тривалість волонтерства	Кількість респондентів	Відсоток
5-11 років	54	38,6%
12 років і більше	39	27,9%
3-4 роки	37	26,4%
1-2 роки	5	3,6%
Менше 1 року	1	0,7%
Не зазначили / пропуск відповіді	4	2,9%
Загалом	140	100%

Таблиця 19. Тривалість волонтерської діяльності респондентів

Серед респондентів переважає довготривалий досвід волонтерської діяльності. Найбільшу групу становлять особи, які займаються волонтерством від 5 до 11 років - 38,6% (54 особи). Ще 27,9% опитаних (39 осіб) зазначили, що волонтерять понад 12 років. Таким чином, понад дві третини респондентів мають досвід волонтерської діяльності понад 5 років.

Водночас 26,4% респондентів долучилися до волонтерства протягом останніх 3-4 років, що може бути пов'язано з активізацією громадянської мобілізації після початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році. Отримані результати свідчать про високий рівень залученості та сталість волонтерських практик серед опитаних.

20. *Ваша волонтерська діяльність відбувається*

Форма волонтерської діяльності	Кількість згадок	Відсоток від загальної кількості респондентів
Разом з близькими і друзями	87	62,1%
Індивідуально	84	60,0%
В громадській організації	72	51,4%
В волонтерській організації	57	40,7%
В благодійному фонді	31	22,1%
Інші форми (неформальні групи, творча спільнота, школа, робота тощо)	9	6,4%
Загалом респондентів	140	100%

Таблиця 20. *Форми здійснення волонтерської діяльності респондентів*

Найпоширенішими формами волонтерської діяльності серед респондентів є горизонтальні моделі взаємодії - допомога разом із близькими та друзями (62,1%) і індивідуальна волонтерська діяльність (60,0%). Водночас більше половини опитаних (51,4%) залучені до діяльності громадських організацій, а 40,7% - до волонтерських організацій.

Менша, але також помітна частина респондентів здійснює волонтерську діяльність через благодійні фонди (22,1%). Окремі учасники зазначали неформальні форми самоорганізації, творчі спільноти, волонтерство на базі школи чи місця роботи, а також власні волонтерські спільноти. Отримані результати свідчать про поєднання інституційних та неформальних горизонтальних моделей громадянської активності, при домінуванні особистих соціальних зв'язків і самоорганізації.

21. *Чи є у Вас досвід взаємодії з державними інституціями, пов'язаний з волонтерством?*

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Є і позитивний, і негативний досвід	59	42,1%
Досвіду немає	51	36,4%
Є позитивний досвід	17	12,1%
Є негативний досвід	13	9,3%
Загалом	140	100%

Таблиця 21. *Досвід взаємодії респондентів з державними інституціями у сфері волонтерства*

Найбільша частина респондентів - 42,1% (59 осіб) - зазначила, що має як позитивний, так і негативний досвід взаємодії з державними інституціями у сфері волонтерської діяльності. Це свідчить про неоднозначний характер співпраці громадянського суспільства та держави, коли ефективні приклади

взаємодії поєднуються з бюрократичними труднощами, недостатньою координацією або проблемами комунікації.

36,4% опитаних (51 особа) повідомили, що не мали досвіду такої взаємодії. Водночас позитивний досвід співпраці з державними структурами відзначили 12,1% респондентів, а виключно негативний - 9,3%. Отримані результати демонструють потребу в удосконаленні механізмів партнерства між державою та волонтерським середовищем, зокрема у сфері комунікації, координації та підтримки громадських ініціатив.

22. Чи є у Вас досвід взаємодії з органами місцевого самоврядування, пов'язаний з волонтерством?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Є і позитивний, і негативний досвід	52	37,1%
Досвіду немає	50	35,7%
Є позитивний досвід	28	20,0%
Є негативний досвід	10	7,1%
Загалом	140	100%

Таблиця 22. Досвід взаємодії респондентів з органами місцевого самоврядування у сфері волонтерства

Найбільша частина респондентів - 37,1% (52 особи) - повідомила про наявність як позитивного, так і негативного досвіду взаємодії з органами місцевого самоврядування у межах волонтерської діяльності. Це свідчить про неоднозначний характер співпраці між волонтерським середовищем та місцевою владою, де ефективні приклади підтримки поєднуються з труднощами організаційної взаємодії, бюрократичними бар'єрами або недостатньою координацією.

35,7% респондентів (50 осіб) зазначили, що не мають такого досвіду. Позитивний досвід взаємодії з органами місцевого самоврядування відзначили 20,0% опитаних, тоді як виключно негативний - 7,1%.

Отримані результати демонструють, що місцевий рівень влади сприймається респондентами дещо позитивніше порівняно із загальними державними інституціями, однак також потребує подальшого розвитку механізмів партнерства, комунікації та підтримки громадянських ініціатив.

23. Ваше ставлення до акцій протесту під час війни?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Акції протесту можливі лише у виняткових обставинах	74	52,9%
Протестні акції доцільні так само, як і у мирний час	45	32,1%
Під час війни будь-які акції протесту недоцільні	9	6,4%
Інші / змішані відповіді	12	8,6%
Загалом	140	100%

Таблиця 23. Ставлення респондентів до акцій протесту під час війни

Більшість респондентів - 52,9% (74 особи) - вважають, що акції протесту під час війни можуть бути допустимими лише у виняткових обставинах. Така позиція свідчить про прагнення поєднати необхідність суспільної консолідації в умовах війни з можливістю громадянського реагування на критичні проблеми або загрози національній безпеці.

Водночас 32,1% опитаних (45 осіб) підтримують право на протест навіть в умовах війни, розглядаючи його як невід'ємний елемент демократичного суспільства. Частина респондентів наголошувала, що важливими є форма протесту, безпековий контекст та недопущення деструктивних наслідків для обороноздатності держави.

Лише 6,4% респондентів висловили позицію, що під час війни будь-які протестні акції є недоцільними. Окремі коментарі також вказували на необхідність розмежування між протестом і заходами привернення уваги до суспільно важливих проблем, а також на важливість збереження демократичних механізмів навіть в умовах воєнного стану.

24. Чи брали Ви участь в акціях протесту?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Брали участь лише до 24 лютого 2022 року	89	63,6%
Брали участь як до, так і після 24 лютого 2022 року	15	10,7%
Не брали участі ніколи	30	21,4%
Брали участь лише після 24 лютого 2022 року	4	2,9%
Інші відповіді (за кордоном, індивідуальні коментарі)	2	1,4%
Загалом	140	100%

Таблиця 24. Участь респондентів в акціях протесту

Переважна більшість респондентів - 63,6% (89 осіб) - зазначили, що брали участь в акціях протесту до початку повномасштабного вторгнення РФ 24 лютого 2022 року. Ще 10,7% опитаних (15 осіб) повідомили про участь у протестній діяльності як до, так і після цієї дати.

21,4% респондентів ніколи не брали участі в акціях протесту. Водночас лише 2,9% опитаних зазначили, що долучилися до протестної активності вже після початку повномасштабної війни.

Окремі респонденти залишили індивідуальні коментарі щодо особистих форм протесту, зокрема акцій голодування, а також звертали увагу на проблеми взаємодії з правоохоронними органами, судами та органами влади. Отримані результати свідчать про значний попередній досвід громадянської та протестної активності серед респондентів, сформований ще до 2022 року.

25. Ваше ставлення до пропозиції про те, що в органах законодавчої та виконавчої влади мають бути передусім ті, хто воював або волонтерив?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Скоріше підтримую, ніж ні	52	37,1%

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Підтримую	38	27,1%
Важко відповісти	27	19,3%
Скоріше не підтримую	18	12,9%
Не підтримую	5	3,6%
Загалом	140	100%

Таблиця 25. Ставлення респондентів до пріоритету ветеранів та волонтерів в органах влади

Переважна більшість респондентів позитивно ставиться до пропозиції, щоб у законодавчих та виконавчих органах влади передусім були представлені особи, які мають досвід участі у війні або волонтерській діяльності. Сукупно відповіді "Підтримую" та "Скоріше підтримую, ніж ні" становлять 64,2% (90 осіб).

Водночас 19,3% респондентів (27 осіб) не змогли дати однозначної відповіді, що може свідчити про складність питання балансу між професійною компетентністю, демократичними принципами та суспільним авторитетом ветеранів і волонтерів.

Частка тих, хто негативно ставиться до такої ідеї, становить 16,5%. Отримані результати свідчать про високий суспільний запит на представництво у владі осіб, які мають практичний досвід участі у захисті держави або громадянській допомозі під час війни.

26. Чи готові Ви особисто займатися політичною діяльністю після завершення війни?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Скоріше ні	41	29,3%
Скоріше так, ніж ні	39	27,9%
Так	31	22,1%
Ні	18	12,9%
Ще не знаю	11	7,9%
Загалом	140	100%

Таблиця 26. Готовність респондентів до політичної діяльності після завершення війни

Результати опитування демонструють неоднозначне, але загалом помірно позитивне ставлення респондентів до можливості особистої участі у політичній діяльності після завершення війни. Сукупно відповіді "Так" та "Скоріше так, ніж ні" становлять 50,0% (70 осіб), що свідчить про наявність значного потенціалу громадянської та політичної активізації серед опитаних.

Водночас 42,2% респондентів (59 осіб) скоріше не готові або повністю не готові до політичної діяльності. Ще 7,9% опитаних не змогли визначитися з відповіддю.

Отримані результати можуть свідчити про формування післявоєнного запиту на нову хвилю громадянської участі та оновлення політичного середовища за рахунок осіб, які отримали досвід волонтерської, громадської або безпекової діяльності під час війни.

27. Поділіться проблемами в Вашій волонтерській діяльності. Чого вам бракує? Що завважає?

Тематичний напрям	Основний зміст відповідей
Брак фінансування та донатів	Найчастіше респонденти зазначали нестачу коштів, донатів, фінансування проєктів, закупівлі матеріалів, техніки, транспорту та пального.
Брак людей та вигорання	Волонтери повідомляли про нестачу активних помічників, втому, емоційне вигорання та поступове зменшення кількості залучених людей.
Брак часу та ресурсів	Частина респондентів поєднує волонтерство з кількома роботами, через що не вистачає часу, фізичних сил і можливостей для системної допомоги.
Байдужість та демотивація суспільства	Часто згадувались інертність населення, втома від війни, зниження готовності донатити та допомагати, суспільна апатія.
Недосконале законодавство та бюрократія	Волонтери вказували на надмірну звітність, складні процедури, нестачу чіткої законодавчої бази, проблеми з оформленням допомоги для військових частин та відсутність регулювання соціального підприємництва.
Недовіра через зловживання	Респонденти наголошували на проблемі фейкових зборів, непрозорості окремих організацій, корупції та недостатній відкритості у використанні коштів.
Відсутність системної підтримки держави	Частина відповідей містила критику недостатньої підтримки волонтерів і патріотичних організацій з боку органів влади та місцевого самоврядування.
Проблеми комунікації та координації	Волонтери звертали увагу на недостатню комунікацію з органами місцевого самоврядування, слабку координацію та відсутність системності у волонтерському середовищі.
Матеріально-технічні проблеми	Згадувались потреби у складських приміщеннях, ремонті транспорту, технічній підтримці, автомобілях, матеріалах для маскувальних сіток тощо.
Потреба у суспільному визнанні	Частина респондентів зазначала нерозуміння з боку оточення, суспільний тиск або знецінення волонтерської діяльності.
Психологічні та особисті фактори	Окремі респонденти згадували проблеми зі здоров'ям, інвалідність, втрату мотивації, зневіру та психологічне виснаження.
Потреба в систематизації волонтерства	Лунали пропозиції щодо створення більш системної, прозорої та професійної моделі організації волонтерської діяльності.

Таблиця 27. Основні проблеми та потреби у волонтерській діяльності респондентів

Отримані відповіді свідчать, що ключовими проблемами волонтерського середовища є нестача фінансових і людських ресурсів, емоційне виснаження, суспільна втома від війни та недосконалість нормативно-організаційної підтримки. Значна частина респондентів також наголошує на потребі більшої прозорості, системності та партнерської взаємодії між волонтерським середовищем і державними інституціями.

Водночас відповіді демонструють високий рівень самовідданості волонтерів, які продовжують діяльність навіть за умов браку ресурсів, перевантаження та недостатньої підтримки з боку суспільства чи держави.

28. Чи хочете ви отримати запрошення на VIII Харківський міжнародний безпековий форум «Цивільна мобілізація: пошук відповідей на виклики війни»?

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Так	62	44,3%
Ні	78	55,7%
Загалом	140	100%

Таблиця 28. Бажання респондентів отримати запрошення на VIII Харківський міжнародний безпековий форум

Результати опитування демонструють помірний рівень зацікавленості респондентів у подальшому обговоренні тематики цивільної мобілізації та безпекових викликів у форматі VIII Харківського міжнародного безпекового форуму "Цивільна мобілізація: пошук відповідей на виклики війни".

44,3% респондентів (62 особи) висловили бажання отримати запрошення на форум, що свідчить про наявність значної аудиторії, зацікавленої у професійному, громадському та експертному діалозі щодо моделей суспільної стійкості, національного спротиву та взаємодії держави і громадянського суспільства в умовах війни.

Водночас 55,7% опитаних (78 осіб) не виявили бажання брати участь у заході, що може бути пов'язано як із особистими обставинами, так і з рівнем довіри до подібних дискусійних форматів або загальною втомою від безпекової тематики.

29. *Ваша адреса електронної пошти* (інформація не поширюється)

30. Як ви готові взяти участь в Форумі?

Формат участі	Кількість згадок	Відсоток від кількості охочих взяти участь
Онлайн в Zoom	29	46,8%
Особиста участь у Харкові	26	41,9%
Онлайн через коментарі трансляції в Youtube	16	25,8%

Формат участі	Кількість згадок	Відсоток від кількості охочих взяти участь
Онлайн через коментарі трансляції в Facebook	11	17,7%
Загальна кількість охочих взяти участь	62	100%

Таблиця 30. Формати участі респондентів у VIII Харківському міжнародному безпековому форумі

Найбільш популярним форматом участі у VIII Харківському міжнародному безпековому форумі серед респондентів став формат онлайн-участі через Zoom - його обрали 46,8% охочих долучитися до заходу. Водночас значна частина учасників (41,9%) зазначила готовність взяти участь у форумі особисто в місті Харків.

Також респонденти виявили зацікавленість у більш пасивних або асинхронних формах взаємодії - через коментарі до трансляцій у Youtube (25,8%) та Facebook (17,7%). Отримані результати свідчать про важливість поєднання офлайн- та онлайн-форматів проведення безпекових заходів, а також про запит на інтерактивні механізми дистанційної участі громадян у суспільно-безпекових дискусіях.

31. Якщо у Вас виникли питання та ідеї про цивільну мобілізацію, будь ласка, залиште свій коментар

Тематичний напрям	Основний зміст коментарів
Уточнення термінології	Частина респондентів вважає більш коректним термін "громадянська мобілізація" замість "цивільна мобілізація".
Необхідність системної державної політики	Пропонувалося інтегрувати концепцію цивільної мобілізації у державну політику, систему освіти та навіть закріпити окремі положення у Конституції України.
Запровадження підготовки зі школи	Лунали пропозиції починати формування навичок цивільного спротиву та громадянської відповідальності ще на рівні шкільної освіти.
Чіткі механізми залучення	Респонденти наголошували на потребі визначення зрозумілих механізмів участі: фіксованих термінів, графіків, компенсацій, збереження зарплати та соціальних гарантій.
Поєднання з трудовою діяльністю	Порушувалося питання, як поєднати цивільну мобілізацію з офіційним працевлаштуванням, сімейними обов'язками та економічною активністю громадян.
Мотивація та престижність участі	Частина респондентів вважає, що участь у цивільній мобілізації має бути почесною, суспільно визнаною та пов'язаною з конкретним результатом.
Масовість і навчання населення	Наголошувалося, що ефективна модель можлива лише за умови масової підготовки населення:

Тематичний напрям	Основний зміст коментарів
	навчання ППО, роботі з дронами, медичній допомозі, інженерним і тиловим функціям.
Добровільність та самоорганізація	Респонденти часто висловлювали підтримку добровільним і самоорганізованим формам участі замість жорстко централізованої моделі.
Законодавче врегулювання	Висловлювалися пропозиції інтегрувати ідеї цивільної мобілізації до нової редакції Закону України "Про основи національного спротиву".
Необхідність широкого експертного обговорення	Респонденти пропонували залучати до дискусії юристів, представників ТрО, медиків, військових, зв'язківців, фахівців ППО, депутатів та представників місцевого самоврядування.
Підвищення рівня довіри між військовими та цивільними	Частина відповідей наголошувала на важливості зближення військового та цивільного середовища через комунікацію, освіту та спільні проекти.
Необхідність суспільної дискусії	Значна кількість респондентів вважає, що тема цивільної мобілізації потребує ширшого публічного обговорення та детальнішого роз'яснення.

Таблиця 31. Додаткові коментарі та пропозиції респондентів щодо концепції "цивільної мобілізації"

Загалом додаткові коментарі респондентів свідчать про високий рівень зацікавленості у тематиці цивільної мобілізації, але одночасно демонструють запит на чіткість термінології, прозорість механізмів реалізації та добровільний характер участі.

Багато учасників опитування розглядають цивільну мобілізацію як елемент довгострокової моделі національної стійкості, що має поєднувати військову, освітню, соціальну та громадянську складові. Водночас важливими умовами її успішності респонденти називають довіру між державою та громадянами, системну підготовку населення і створення реальних можливостей для участі широких верств суспільства.

32. Чи даєте Ви згоду на обробку Ваших персональних даних? Без такої згоди ми не зможемо підтвердити вашу участь в форумі.

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Відсоток
Так	62	100%
Ні	0	0%
Загалом	62	100%

Таблиця 32. Згода респондентів на обробку персональних даних для участі у форумі

Усі респонденти, які виявили бажання взяти участь у VIII Харківському міжнародному безпековому форумі "Цивільна мобілізація: пошук відповідей на виклики війни", надали згоду на обробку персональних даних для цілей організації та підтвердження участі у заході.

Отримані результати свідчать про високий рівень готовності учасників до подальшої комунікації, залучення до експертного обговорення та взаємодії в межах форуму.